

Schriftelijke vragen en antwoorden PFAS

Wat is de toestand van ons water?

Vraag 1a

Heeft WSHD een beeld van de aanwezigheid van PFAS in ons oppervlaktewater?

a. Zo ja, kunnen we dat krijgen en is dit openbaar beschikbare informatie?

Ja, we hebben PFAS gemeten in diverse KRW-waterlichamen, alle zwemwateren en op een aantal hotspots. Zoals al onze waterkwaliteitsdata wordt deze op aanvraag aangeleverd en ook ontsloten via Home | Het Waterkwaliteitsportaal. De resultaten van de hotspots op IJsselmonde zijn ook te vinden op PFAS | Waterschap Hollandse Delta. Deze site wordt bijgewerkt zodra nieuwe data beschikbaar is. De resultaten van onze monitoring van gewasbeschermingsmiddelen is ook terug te vinden in ons Dashboard Gewasbeschermingsmiddelen.

Vraag 1b

Zo nee, wordt daaraan gewerkt en hoe?

Zie boven.

Vraag 2

Klopt bovenstaand beeld (de tabel) van Water Natuurlijk voor wat betreft de aanwezigheid in

ons oppervlaktewater van toegelaten werkzame stoffen die als PFAS gelden?

De volgende stoffen zijn, in tegenstelling tot wat de tabel aangeeft, wél aangetroffen:

- fluazinam (Goeree-Overflakkee (GO) en Voorne-Putten (VP));
- flufenacet (Hoekse Waard (HW));
- fluopicolide (VP);
- flutolanil (IJsselmonde (IJM) en Eiland van Dordrecht (DO));
- isoxaflutool (GO en HW);
- lambda-cyhalotrin (GO, HW, VP en IJM);
- penthiopyrad (GO);
- prosulfuron (GO, VP, IJM en DO);
- sulfoxaflor (HW);
- trifloxystrobin (GO, HW, VP en IJM);
- Tembotrione hebben we niet gemeten en dus ook niet aangetroffen.

Vraag 3

Worden de werkzame stoffen die volgens bovenstaande overzicht niet zijn aangetroffen wel

onderzocht?

Behalve cyflufenamide, cyflumetofen, metaflumizone, pyridalyl, pyroxsulam en tembotrione zijn en/of worden alle PFAS-stoffen uit de tabel in ons gebied gemeten.

Vraag 4

Worden er ook werkzame stoffen van PFAS-pesticiden aangetroffen die niet meer zijn toegelaten?

Ons is niet bekend om welke stoffen dit zou gaan. Navraag bij het CLM leert dat ook zij hier (nog) geen compleet beeld van hebben. Van de 8 stoffen waar dit wel voor lijkt te gelden (Triflusulfuron-methyl, Beflubutamid, Flubendiamide, Flurochloridone, Oxyfluorfen, Penoxsulam, Tritosulfuron en Tetraconazool) hebben wij tritosulfuron gemeten maar nooit aangetroffen en triflusulfuron-methyl hebben we aangetroffen op GO, HW, VP en DO.

Vraag 5a

TFA geldt als de meest verspreide PFAS en is een persistent afbraakproduct van veel andere PFAS stoffen.

a. Wordt ons water onderzocht op TFA?

b. Is deze informatie beschikbaar voor de VV en voor onze inwoners?

In oppervlaktewater hebben wij TFA nog niet gemeten. Vanaf 2026 starten we op 2 locaties met maandelijkse metingen.

Vraag 5b

Zodra er resultaten zijn, zijn deze beschikbaar.

Wat doen we er aan?

Vraag 6

Wat doet WSHD aan toezicht en handhaving op het gebied van PFAS?

PFAS maar ook de andere zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) hebben zeker de aandacht bij toezicht en handhaving. Enerzijds vanwege lozingen van deze stoffen in het oppervlaktewater, maar anderzijds ook door verder onderzoek te doen bij (bedrijfs)afvalwaterlozingen op zowel riolering als oppervlaktewater.

Voor de lozing op de riolering zijn wij als Waterschap niet het bevoegde gezag. Vanwege de problematiek van deze stoffen en het mogelijke effect op onze zuiveringsinstallaties doen wij toch onderzoek hiernaar. Dit onderzoek en de controles bij de bedrijven worden gedaan in samenwerking met de omgevingsdiensten die namens de gemeenten het bevoegde gezag uitoefenen. Naast bovengenoemde doen wij ook controles bij de agrarische- en glastuinbouwbedrijven. Tijdens deze controles komen ook het gebruik en toepassing van gewasbeschermingsmiddelen aan de orde, alsmede de verwachte inzet van de ondernemers om de verspreiding van deze middelen in het oppervlaktewater en riolering te voorkomen door o.a. het toepassen van zuiveringstechnieken en driftbeperkende maatregelen. Naast de bedrijfscontroles wordt ook gecontroleerd op de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen in de agrarische sector. De toepassing van deze middelen is veelal seizoensgebonden en afhankelijk van weersomstandigheden. Er worden daarvoor spuitcontroles uitgevoerd, ook buiten de reguliere kantoortijden

Vraag 7

Hoeveel fte's zijn bij deze handhaving betrokken (dit kan uiteraard indicatief)?

De werkzaamheden van de toezichthouders en handhavers zijn veel breder en divers dan alleen PFAS/ZZS. Wanneer we een inschatting maken en alle afzonderlijke werkzaamheden bij elkaar optellen is de inschatting dat er ca. 1,5 tot 2 fte zich hiermee bezighouden.

Vraag 8

Hoeveel bedrijven zijn gecontroleerd (bijvoorbeeld: 2025 tot nu toe)?

In 2025 zijn er 264 bedrijven gecontroleerd.

Vraag 8a

Hoeveel handhavingsacties zijn n.a.v. deze controles ingezet?

Er was in 2025 sprake van 22 handhavingsactie(s).

Vraag 8b

Om welke acties gaat het dan? Wat zijn de resultaten?

- 13 bestuursrechtelijke handhavingsacties last onder dwangsom opgelegd (8 overtredingen beëindigd, 1 ingetrokken en 4 nog in behandeling);
- 9 strafrechtzaken (afhandeling ligt bij OM).

Vraag 8c

Is hierbij specifieke aandacht voor PFAS?

- 24 locaties PFAS bemonsteringen uitgevoerd;
- 46 bemonsteringen op PFAS.

Wat zijn de risico's?

Vraag 9

Vormt de belasting van ons oppervlaktewater een extra risico gelet op de KRW-doelen voor 2027? Zeker in het licht van "one out all out"?

Voor de huidige KRW meten we een beperkt aantal PFAS. Na 2027 wordt dit uitgebreid. Op een aantal locaties is PFAS samen met andere stoffen een van de stoffen die leiden tot een negatieve beoordeling voor de KRW. Hierdoor zou als de PFAS niet aanwezig zou zijn nog steeds een voldoet niet score worden gegeven.

Vraag 10

Zijn deze risico's in kaart gebracht en kunt u deze delen?

De data van de meetgegevens van zowel in- en externe partijen worden door ons verzameld en gecombineerd per locatie. Deze informatie wordt ontsloten via onder andere de KRW-rapportage(s), het waterschap-portaal en de informatiepagina's over PFAS.

Vraag 11 (bestuurlijke vraag!)

In Denemarken geldt inmiddels een nationaal verbod op het gebruik van PFAS-pesticiden. Is het college bereid om via de Unie van Waterschappen bij het kabinet aan te dringen op een verbod op PFAS-pesticiden in ons land? Of zijn hier al acties op ondernomen?

De Unie van Waterschappen, waaronder WSHD, pleit al lang voor een totaalverbod op EU-niveau en op landelijk niveau. Volgend op de brandbrief wordt er binnenkort een signaalbrief verstuurd/gepubliceerd waarin de noodzaak om de

PFAS kraan dicht te draaien nogmaals wordt benadrukt bij het kabinet dat in de maak is. WSHD werkt mee aan de signaalbrief.

De onderstaande tabel betreft de in 2025 toegelaten werkzame stoffen van bestrijdingsmiddelen die volgens onderzoek van Water Natuurlijk in het water op de Zuid-Hollandse eilanden aanwezig zijn, gecorrigeerd met de gegevens van het waterschap.

[PFAS-pesticiden in de Nederlandse landbouw in beeld | CLM Onderzoek en Advies](#)

X : aangetroffen - : niet aangetroffen Ng : niet gemeten

Werkzame stof	Goeree Overflakkee	Hoeksche Waard	Voorne Putten	IJsselmonde	Eiland van Dordt
Cyflufenamide	Ng	Ng	Ng	Ng	ng
Fluopicolide	X	X	X	-	-
Mefentrifluconazool	-	-	-	-	-
Fluazinam	X	X	x	-	-
Fluopyram	X	X	X	X	x
Oxathiapiproline	-	-	-	-	-
Flutianil	-	-	-	-	-
Penthiopyrad	X	-	-	-	-
Flutolanil	X	x	X	X	x
Trifloxystrobin	-	-	-	-	-
Cyflumetofen	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng
Metaflumizone	Ng	Ng	Ng	Ng	ng
Flonicamid	X	x	x	x	-
Pyridalyl	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng
Sulfoxaflor	X	-	-	-	-
Lambda cyhalothrin	X	X	-	-	-
Tefluthrin	-	-	-	-	-
Diflufenican	X	-	-	-	-
Flufenacet	X	X	X	-	-
Prosulfuron	X	X	X	X	x
Tembotrione	X	X	X	X	x
Isoxaflutool	X	X	X	X	-
Fluazifop-P-butyl	-	-	-	-	-
Pyroxsulam	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng
Tritosulfuron	-	-	-	-	-
Picolinafen	-	-	-	-	-